

Bemærkninger til lovforslaget

I de seneste år er offentligheden gentagne gange blevet præsenteret for massive og bevidste overtrædelser af den bygge- og miljøretlige lovgivning fra kommunale myndigheders side, uden at det har ført til konsekvenser for de pågældende lovovertrædere.

Samtidig oplever offentligheden, at den enkelte borger straffes ved tilsvarende overtrædelser, enten ved dom eller gennem de økonomiske tab, som lovliggørelse af ulovligt opført byggeri vil medføre.

En Herluf Trolle kunne i middelalderen fastslå, at det forpligter at bære de gyldne kæder. I dagens Danmark er en borgmesterkæde symbolet på, at man som offentlig myndighed konsekvensfrit kan overtræde landets love.

Denne tilstand er en så alvorlig krænkelse af den danske borgers retsbevidsthed, at det er stærkt påkrævet, at folketinget hurtigst muligt får tilvejebragt det fornødne grundlag for, at kommunale organer fremover direkte straffes for at overtræde vore bygge- og planlægningslove.

Det er af hensyn til retsbevidstheden også nødvendigt, at disse straffe, som typisk vil være bødestrafte, alene idømmes de politikere i de kommunale organer, der har ansvaret for lovovertrædelserne.

De kommunale lovovertrædelser er blevet indgående behandlet i dagspressen. Eksempelvis fremhæver Politiken i en leder den 5. juli 1980 under overskriften »Massive lovovertrædelser tolereres« følgende:

»En halv snes grundejere i Greve kommune må vinke farvel til erstatningskrav på op mod 200 mill. kr. Kravet var rejst mod Greve kommune, fordi grundejerne ikke fik lov at gennemføre planlagte udstykninger. Det var planstyrelsen og i sidste ende daværende miljøminister Ivar Nørgaard, der stoppede udstykningsplanerne.

Årsagen var, at planerne faldt dårligt i tråd med en fornuftig byplanlægning i forbindelse med den kollektive trafik indpasning. Erstatningskravet er afvist af østre landsret.

Det er der grund til at glæde sig over. For vi er ikke forvænt med, at ministrene står fast på, at planlægningslovgivningen skal respekteres.

Der er desværre stribevis af eksempler på det modsatte. Vi kan i hurtig rækkefølge nævne det ulovligt opførte feriehotel i Agger, det ligeledes ulovligt opførte Holte Midtpunkt – og på sin vis Bellahøjhallerne.

Fælles for disse sager er, at de alle giver det indtryk, at loven med held kan overtrædes, blot overtrædelserne er tilstrækkelig massiv og dyr.«

I lederen den 23/8-80, »Lovovertrædere må prøve sig frem«, uddyber Politiken disse synspunkter:

»I Holte søges et byggeri lovliggjort, skønt det efter planstyrelsens klare udsagn er opført i strid med loven. Det er Holte Midtpunkt. Kunstgrebet, som søges gennemført, går ud på at gennemføre en såkaldt lokalplan. Den skal ikke på nogen måde pille ved det ulovlige byggeri, men derimod byggeriet omkring det.

For eksempel skal nogle lejligheder, som ganske lovligt er opført til og solgt som beboelse, i stedet gøres til erhvervslejligheder. For som kommunens planlægger sagde på et møde med de undrende borgere: uanset udfaldet af en retssag drømmer ingen vel om, at Holte Midtpunkt nedrives.«

Jyllands-Posten giver denne kommentar i en leder den 19/10-80:

»Lemfældighed i dansk offentlig administration er årsag til, at der stadig kan føres lærde diskussioner over den sammenlignelige højde af Rundetårn og tordenskraldet.

Således ret aktuelt: Hvad er ligheden mellem et motel ved et hjørne af Limfjorden og størstedelen af den danske tjenestemandssstand?

Svar: De har ulovlighed til fælles.

Og de har en brydning af lov-, rets- og ansvarsfølelsen til følge.

De to begivenheder, der kan lede til denne følgeslutning, hører hjemme i hver sin ende af den efterårsuge, der nu går på hæld:

I ugens begyndelse meddelte statsadvokaten for Nordjylland, at han i en sag om et ulovligt opført